

İçgüdüsel Bakış

N. Toros Mutlu'nun *Blank Verses-I* Dizisi

Çalışmalarını İzmir'de sürdüren N. Toros Mutlu fotoğraflarını belli dizilerle (örneğin *The Elephant, Old Country, The Day I Walked There, No Distance Left to Run* gibi) sürdürerek, konularına kavramsal açılardan yakınlaşan genç bir sanatçı. Toros'un dikkati çeken bir gizemleştirme, sessizleştirme eğilimi var. O motiflerini klasik fotoğraf kompozisyonlarında karşılaştığımız ön-arka, yakınlık-uzaklık, açıklık-koşululuk değerlerine göre değil, sübjektif olarak geliştirdiği olgular üzerinden tanımlıyor.

Sanatçıların araştırmalarını Sanat Tarihi'nin hiçbir döneminde olmadığı kadar özgür, sınır tanımaz, deneyselliğe açık bir şekilde geliştirdikleri bir döneme tanıklık ediyoruz. Hele de fotoğraf gibi neredeyse her gün yeni dijital tekniklerle güçlenen bir alanda Toros'un dijital manipülasyon olanaklardan yararlanmaması önemli bir olgu. Onun klasik renkli fotoğrafın masumiyetini koruyan 1950'lerin tadında ilerlemesi de ilginç bir özelliği. Toros'un motiflerini her türlü anlatımcılıktan (ekolojik, sosyolojik, politik) sıyrıp, zamansızlaştırma, mekânsızlaştırma eğilimi, 2017'de gerçekleştirdiği *Blank Verses-I* dizisinin¹ en önemli karakteristiklerinden biri olarak karşımıza çıkıyor.

Bu çalışmaların tamamında karşımıza çıkan doğa, coğrafi konumundan dolayı belli bir bölgeye, ülkeye ait olmayan, neredeyse normal, sıradan, herhangi bir ayrıcalığı olmayan bir kara parçası. Toros objektifini göküzüne, ağaçlara, toprağa yöneltip belli kareleri seçtiğinde motiflerinin her coğrafyada görülebilecek olan göküzü, ağaçlar, taşlar olmasına özel bir önem yüklüyor. 2015 ile 2017 yılları² arasında yaptığı bu dizinin doğaya yakınlaştığı nokta son derece önemli. Dünya nüfusunun yarısından fazlası kentlerde yaşadığı için birey ile doğa arasındaki ilişkiler günümüzde oldukça farklılaştı. İnsan eskiden parçası olduğu doğaya karşı bugün farklı hisler besliyor. Doğal çevreden giderek uzaklaşan birey, doğanın kendisiyle değil dijital görüntüleriyle, tüketim zincirinin belirlediği çerçeveden tabiata bakabiliyor. Bu yabancılaşma o kadar güçlü bir şekilde kendini formlandırıyor ki, yüzyıllar boyunca yaratılış süreçlerinin oluşturduğu süreklilikler de parçalanıyor. Tohum, büyüme, meyve verme modern tarımın parçaladığı, içeriğini tamamen değiştirdiği süreçler. Bu nedenle günümüzde birey ile tabiat arasındaki ilişki kökünü, özünü kaybetmiş durumda. *Blank Verses-I* dizisi dolaşılabilir olarak günümüz sanatçısının doğaya bakışını tematikleştiriyor. Dürer'in 1500'lerde baktığı manzara ile 2010'larda bir fotoğraf sanatçısının baktığı doğa arasındaki farklılıkları düşünmek yeni bakış açılarını gündeme getirebilir.

Toros'un baktığı doğa her türlü ütopyardan, projeksiyondan arındırılmış durumda: *Blank Verses-I* dizisi, tüketim endüstrisinin parçası olan el değmedik doğa özlümünü de kırarak, insanların ayak izleriyle, bıraktıklarıyla şekillenen tabiatın en normal halleriyle baş başa bırakıyor izleyenleri. Dizinin birçok fotoğrafında karşılaştığımız izler, bize sunulan doğal görüntülerin herhangi bir yüceltme aracı olmadığının altını çiziyor. *Blank Verses-I* dizisi kalıtlar, izler üzerinden ilerleyen, ancak dikkatli gözlerin kavrayabileceği detaylardan yola çıkarak sanki "içgüdüsel bakışı" destekliyor.

Doğaya içgüdüsel olarak yakınlaşmak belli önkoşulsuzlukları gerektiriyor. Mutluluk, yaşam sevinci aracı olarak görülen doğa, günümüzde tüketim odaklı temsiliyetin pençesi altında. Toros'un *Blank Verses-I* dizisindeyse tabiat kendisi üzerine yansıtılanları aşarak, normal bir karakterle karşımıza çıkıyor. Değişik kuşların uçtuğu göküzü de, kızıl tepelerin gözüktüğü dağlar da abartısı olmayan doğal manzaraların parçasıdır. Belki de *Blank Verses-I* dizisinin şahsiyeti bu normallik içinde kendi huynu, suyunu ortaya çıkararak Toros'un "motiflerinin" farklılığını duyumsatıyor.

Toros motifleri kurgularken farkındalık üzerine yönelterek, bir tür görme biçimi olan fotoğrafın yeni sorular üreten potansiyelini de ortaya çıkarıyor. *Blank Verses-I* dizisinin devamı nasıl gelecek merak ediyoruz.

Necmi Sönmez, Milano, Mayıs 2018

1 N.Toros Mutlu bu diziden seçtiği çalışmalarını 2017 yılında yayımladığı bir sanatçı kitabına konu etmişti.

2 Sanatçının 21.05.2018 tarihli e-postasından.

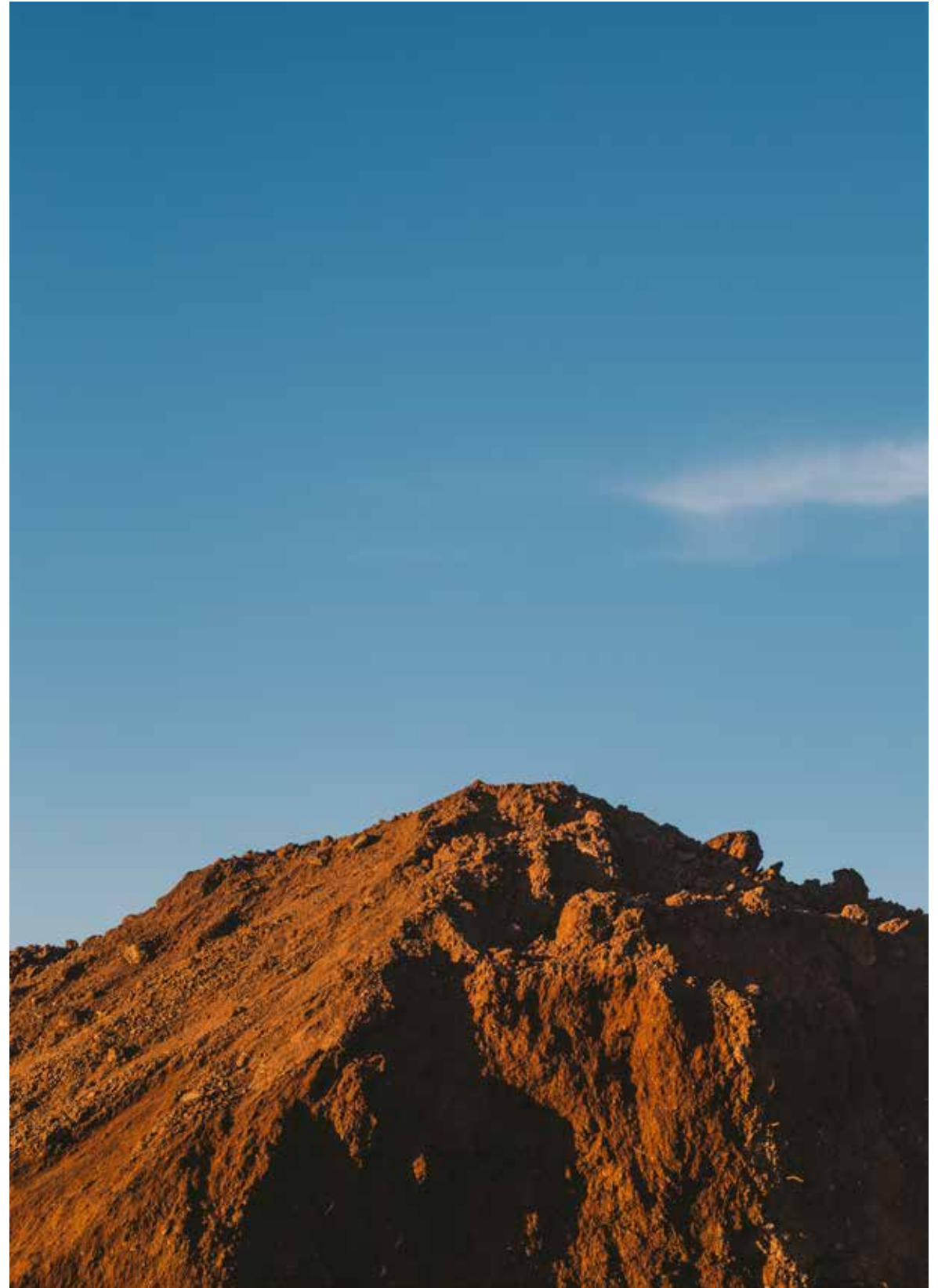

Instinctive Look

N. Toros Mutlu's *Blank Verses-I* Series

Izmir based young artist N. Toros Mutlu approaches his subjects conceptually and creates series of photographs (e.g. *The Elephant, Old Country, The Day I Walked There, No Distance Left to Run*). A noteworthy aspect of his works is a tendency to create mysteries and sustain a silence. He defines his motifs via subjective approaches, not through front-back, near-far, light-dark values that are essential in classical photographic compositions.

We are witnesses of a period hitherto unseen, where artists are able to expand their research with a freedom to experiment. The fact that Toros does not utilize the possibilities provided by digital technology, especially in an area such as photography that is supported by new digital techniques everywhere, is an important fact. His insistent use of classic color photography's patina in the vein of 1950s is another interesting aspect of his work. Toros's tendency to be free of time and space by stripping his motifs from all types of narration (ecologic, sociological, political) is one of the major characteristics of the *Blank Verses-I*¹ series.

The nature that we encounter all through this work does not belong to any certain geography or country. It is a regular, ordinary piece of land with no distinction. As Toros turns his camera to the skies, trees, the earth and selects stills, he adheres a special meaning to the sky, trees and stones that can be seen in any geography. This is a very important aspect of these works, created in 2015 - 2017². More than half of the world's population lives in cities, therefore the relations between individuals and nature have considerably changed. Humans who were once a part of nature now feel very differently about natural environment. As the individual distances himself/herself from nature, s/he might begin to view things from a framework defined by the digital views of nature dictated by consumerism. Such alienation is formed so solidly that centuries long agricultural circles become fragmented. Never ending circulation of seeds, growth, harvest are broken by modern agriculture, their contents are completely changed. The relation between the individual and nature has lost its roots, its core. *Blank Verses-I* series thematizes this transformation process through subtle images. Thinking about the differences between the landscapes Dürer saw in the 1500's and those that a contemporary artist sees in the 2010s can bring new interpretation to these subjects.

The nature Toros views is bare, almost naked of all utopias and projections: *Blank Verses-I* series leaves the viewers with the most regular states of nature shaped by humans, breaking the desire for untouched, pure nature which is a product of commercial values. Traces we see in many of the photographs of this series underline the fact that the nature images presented to us are not a means for glorification. *Blank Verses-I* series offers an "instinctive look"

An instinctive approach to nature requires certain unconditionality. Nature that seems to be a means for happiness and joy for life is at present in the paws of consumerist representation. Yet in Toros's *Blank Verses-I* series nature transcends what are projected on it and appears before us with its normal characteristics. The sky where different types of birds fly and mountains with crimson hills are parts of natural, unexaggerated landscapes. Presenting the silent, normal shape of rural atmospheres *Blank Verses-I* series enables us to understand Toros's motifs.

Toros aims for awareness and thereby emphasizes the potential of photography as a way of seeing, to generate new questions. We are curious to see how *Blank Verses-I* series will continue in the near future.

Necmi Sönmez, Milan, May 2018

1 N.Toros Mutlu used some of his works in this series in an artist book he published in 2017.

2 Email from the artist, on 21.05.2018.